

Lietuvos mokslo tarybos Pirmininkui

Dr. Gintarui Valinčiui

info@imt.lt, gintaras.valincius@imt.lt

Dėl SARS-CoV-2 infekcijos paplitimo Lietuvoje tyrimo serologiniais metodais tikslingumo

2023 m. kovo 31 d.

Vilnius

Skelbiama, kad LSMU ir VU mokslininkų „SARS-CoV-2 infekcijos paplitimo Lietuvoje tyrimas serologiniais metodais“ „turi padėti įvertinti tikrąjį populiacijos persirgimo SARS-CoV-2 infekcija per pastarąjį pusmetį lygį. Taip pat bus įvertintas vakcinuotos populiacijos turimas antikūnų prieš SARS-CoV-2 lygis“.

Susipažinus su informacija apie tyrimą, kyla klausimų dėl jo tikslingumo ir mokslinio pagrįstumo. Ar Lietuvos sveikatos sistema yra apkrauta COVID-19 ligoniais? Ar tyrėjai mato grėsmę, kad taip gali nutikti greitai metu?

Jei taip, kuo pagrįstas toks spėjimas? Jei ne, tai reikia pripažinti, kad toks tyrimas buvo aktualus 2020 m., tačiau dabar jis nebetikslingas. Mūsų nuomone, svarbu užkirsti kelią valstybės lėšų švaistymui ir pertekliniams, nebeaktualiems tyrimams.

Kita vertus, atsiranda duomenų apie taip vadinamą neigiamą apsaugą, t.y. COVID-19 infekcijos rizikos padidėjimą praėjus daugiau kaip pusei metų po paskutinės vakcinacijos dozės (palyginus su neskiepytais). Knygoje „*The Inescapable Immune Escape Pandemic*“ vakcinų kūrėjas profesorius Geert Vanden Bossche nurodė, kad vakcinacijos negali suteikti pilnutinės apsaugos, o gali tik sumažinti sunkios ligos riziką, tačiau gali susidaryti tokių viruso atmainų, kurios yra tuo pavojingesnės, kuo daugiau dozių suvartota. Net jei ši prielaida nėra teisinga, būtų nemoksliška atmesti ją nenagrinėtą: jeigu ji pasitvirtintų, tai išstiktų sveikatos apsaugos sistemos paralyžius, o tyrėjams tektų atsakomybė, kad iššvaistė lėšas ir nepastebėjo problemos. Dėl to šiai rizikai būtina skirti reikiamą dėmesį, net jeigu jos tikimybė yra nedidelė.

Taip pat atkreipiame dėmesį, kad minimas tyrimas patenka į Europos Parlamento ir Tarybos Reglamento 536/2014 reguliavimo sritį kaip nustato jo 2 straipsnis. Tai reiškia, kad jam privalomi geros klinikinės praktikos reikalavimai. Gera klinikinė praktika – tai tarptautiniu mastu pripažintas rinkinys išsamų etinių ir mokslinių kokybės reikalavimų klinikinų tyrimų planavimui, atlikimui, vykdymui, stebėsenai, auditui, registravimui, analizei ir ataskaitų teikimui užtikrinant tiriamųjų asmenų teisių, saugumo ir gerovės apsaugą, ir kad gauti duomenys būtų tvirti ir patikimi.

Siekiant išsklaidyti abejones dėl numatomu gauti duomenų tvirtumo ir patikimumo, t.y. mokslinės vertės, prašytume atsakyti į šiuos klausimus:

1. Koku būdu tyrėjai nustatys taip vadinama „besimptomė ligos forma“ persirgusių žmonių skaičių ir kaip bus nustatytas laikotarpis, per kuri tiriamieji buvo infekuoti?
2. Ar tyrėjai turi duomenų, kokiai daliai infekuotų, bet neturėjusių simptomų žmonių susidaro antikūnai ir kiek laiko jie išlieka šiuo atveju?
3. Koku būdu bus nustatyta, kiek ilgai išlieka antikūnai? Kokius duomenis apie antikūnų prieš S baltymą ir N baltymą išlikimo trukmę tyrėjai jau turi, remdamiesi kitų tyrimų duomenimis?
4. Kokius duomenis tyrėjai turi apie ryšį tarp antikūnų kiekio ir klinikinės apsaugos nuo sunkios ligos ir mirties? Ar tai bus vertinama šio tyrimo metu?
5. Kokius duomenis tyrėjai turi apie specifinio ląstelinio imuniteto ir nespecifinio imuniteto svarbą apsisaugojant nuo COVID-19? Ar tai bus vertinama šio tyrimo metu?
6. Kaip bus sprendžiama apie revakcinacijos poreikį?
7. Ar tyrėjai vertino galimybę, kad antikūnai, neutralizuojantys ankstesnes atmainas, gali nesukelti cirkuliuojančių dabar neutralizacijos arba prie jų neprisijungti?

Taip pat prašytume informuoti, ar šiame tyrime dalyvaujantys tyrėjai turi geros klinikinės praktikos žinių ir, jei taip, tai koku būdu jas įgijo.

Direktorius

Rimas Jankūnas

Šis prašymas siunčiamas el. paštu. Originalas siunčiamas nebus.